

Het Land van Herle

werpt licht op de geschiedenis van Parkstad Limburg

Jaarverslag over het jaar 2005 van de Stichting Historische Kring ‘Het Land van Herle’

De Stichting is opgericht op 4 april 1945 met als doel de bestudering van de geschiedenis van het historische gebied dat wordt aangeduid met Land van Herle. Daartoe behoren de huidige gemeenten Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Voerendaal, Nuth, Simpelveld en Onderbanken, ofwel het huidige Parkstad Limburg.

Jubileum

Het Land van Herle bestond in 2005 zestig jaar en viert dit jubileum samen met LGOG kring Parkstad Limburg in 2005/2006. In het jubileumjaar is op 20 maart 2005 in samenwerking met LGOG een jubileumexcursie georganiseerd naar de tentoonstelling Toetanchamon in de Kunst- und Ausstellungshalle in Bonn en het Egyptisch Museum van de Universiteit in Bonn. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor het jubileumboek van Het Land van Herle dat in maart 2006 gepresenteerd zal worden. Van 3-6 november vond een jubileumexcursie plaats ‘In de sporen van Arabieren, Noormannen en Hohenstaufen’ in Noord-Sicilië, waarbij Palermo, Cefalú en Monreale werd aangedaan. Aan de zeer geslaagde excursie namen 31 personen deel. Ter voorbereiding op de reis werd op 17 oktober een dialezing voor de deelnemers gehouden. Er werden voorbereidingen getroffen voor het jubileumsymposium op zaterdag 25 maart 2006.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit vijf personen: voorzitter de heer S. Broers, secretaris de heer A. Patelski, penningmeester de heer J. Zuidgeest en bestuursleden R. Braad en J. Leblanc.

De oud-voorzitter van de stichting, de heer L. Augustus, is erevoorzitter.

Het bestuur vergaderde in het verslagjaar op 21 februari, 7 maart, 11 april, 23 mei, 6 juli, 10 oktober en 7 november. De belangrijkste onderwerpen in de besprekingen waren: het zoeken naar een nieuwe voorzitter, de deelname aan de Heemkundemarkt op 8 en 9 oktober in het Parkstad Limburg Stadion, het vaststellen van de jaarstukken, de voorbereiding van de jubileumreizen en –viering en de totstandkoming en financiering van het Jubileumboek 1945-2005.

Historisch tijdschrift

Sinds 1950 geeft de stichting als hoofdactiviteit een bulletin uit, inmiddels een historisch kwartaalblad over het verleden en de geschiedbeoefening in het genoemde gebied. Dit blad, nu verschijnende onder de naam ***Het Land van Herle, historisch tijdschrift voor oostelijk Zuid-Limburg*** is een populair-wetenschappelijke uitgave die elk jaar een mix van artikelen, boekbesprekingen, boeksignalen en rubrieken bevat. Een vaste redactie zorgt dat de bijdragen een goede kwaliteit hebben.

Uit de leden van de Werkgroep komen ook de redactieleden van het tijdschrift voort. In 2005 waren dat de redactiesecretaris John Schobre en verder de heren R. Braad (voorzitter van de redactie), S. Broers, M van Dijk, J. Rutten, Th. Sniekers en M. van der Wijst. Er waren 475 abonnees waarvan 30 ruilabonnementen.

In het tijdschrift werden de volgende artikelen en bijdragen gepubliceerd:

Aflevering 1

Broer, S., Zestig jaar geschiedenisonderzoek door Het Land van Herle, 1

Gerards, F.M., De lotgevallen van de Klimmenaren Pieter Habets en Nijst Trachts [1789-1792] [1]. 2-13

Wojciechowski, F., De geschiedenis van de ZKPT; 75 jaar Katholieke Bond van Poolse Verenigingen 1929-2004. 14-23

Wijst, M. van der, Activiteiten Werkgroep Land van Herle 1992-2004. 24-28

Munier, W.A.J., Financieringsproblemen van een restauratie van de Sint-Pancratiuskerk in de overgangsjaren na 1836. 29-33

Munier, W.A.J., Over protestant en katholiek in Heerlen. 34-35

Redactioneel, Teken van eerherstel. 36-37

Braad, R, J. Rutten, J. Schobre en M. van der Wijst, Signalementen. 38-40

Aflevering 2

Munier, W.A.J., Complicaties rond twee gemengde huwelijken in Heerlen gedurende de Staatse tijd. 41-48

Quaedvlieg-Van Leent, A.M.J., 'Op zondag wordt hier niet gesmeerd'; uit de beginjaren van het St.-Josephziekenhuis. 49-54

Gerards, F.M., De lotgevallen van de Klimmenaren Pieter Habets en Nijst Trachts [1789-1792] [2]. 55-68

Wijst, M. van der, De top-40 van familienamen in Heerlen in 1826. 69-70

Pauwels, P., De eenheden die oostelijk Zuid-Limburg bevrijdden. 71-77

Braad, R., en M. van der Wijst, Signalementen. 78-80

Aflevering 3

Gerards, F.M., De lotgevallen van de Klimmenaren Pieter Habets en Nijst Trachts [1789-1792] [3]. 81-90

Jong, F. de, Joodse Sileziërs in de Heerlense bioscopen. 91-104

Persbericht. Computergenealogen komen met geheel nieuwe versie computerprogramma GensDataPro 2.0. 105-106

Persbericht. 'Jeugd en historie' op 8 en 9 oktober in het Parkstad Limburg Stadion. 107-108

Persbericht. Presentatie bidprentjes-cd. 108

Persbericht. Werkgroep Historische Gevelreclame Amsterdam e.o. 109-112

Braad, R, J. Schobre en M. van der Wijst, Signalementen. 113-116

Aflevering 4

Immerseel, R.H.M., en A.R. Orbons, De grote gaard van kasteel Hoensbroek; een moestuin als windroos. 117-127

Gerards, F.M., Wanbetalers van de cijnsgoederen van Haeren. 128-138

Persbericht. De koolputters, geschiedenis van de Belgisch-Limburgse mijnwerkers. 139-141

Braad, R, J. Schobre en M. van der Wijst, Signalementen. 142-148

Werkgroep

Daarnaast bestaat de *Werkgroep* van het Land van Herle, een gezelschap van maandelijks bijeenkomende historici, archeologen, docenten, genealogen, juristen etc. die in deze regio werkzaam zijn. Daarbij gaat het zowel om amateurs als mensen die professioneel actief zijn met de geschiedenis van Parkstad Limburg. In de werkgroep wordt gewoonlijk door een spreker een onderwerp besproken waarna hierover gediscussieerd kan worden. Verder wordt de bijeenkomst gebruikt om vragen te stellen aan de groep deskundigen en elkaar zo 'de weg te wijzen' in de bronnen, bibliotheek, archief en eventueel gebouwen en plekken die historisch van belang zijn.

De bijeenkomst van de werkgroep vindt steeds plaats op de tweede maandag van elke maand in de studiezaal van het stadsarchief Heerlen. De werkgroep bestond in het kalenderjaar uit 22 leden.

In de werkgroep brachten in 2005 de volgende sprekers een onderwerpen onder de aandacht:

10 januari – dr. Lidwien Schiphorst – Een onderdeel van het promotieonderzoek naar het atelier van Cuypers

14 februari – Discussie over de geschiedenis van kasteel Rivieren (ter voorbereiding op een artikel in het jubileumboek)

14 maart – drs. E. Ramakers en A. Patelski – De bewoners van Rivieren en hun activiteiten in de Landen van Overmaas in de 17de en 18de eeuw.

11 april – drs. S. Broers – De statencolleges in de Landen van Overmaas tot 1680.

9 mei – Voorbereidingsbespreking heemkundemarkt, jubileum en excursie van juni

13 juni – Excursie naar de Gerardus Majellakerk in Heksenberg en de Antonius van Paduakerk aan de Beersdalweg in Heerlen.

12 september – Discussie over de geschiedenis van de Akerstraat in Heerlen en drs. S. Broers – Iets over lonen en prijzen in Brunssum in de 17de eeuw.

10 oktober – A. Patelski – Genealogie van de magistraatsfamilie Merckelbach in Het Land van Herle.

14 november – ir. M. Habets – De noodzaak van een filosofie bij restauraties.

12 december – Discussie over een middeleeuwse tekst op een Heerlens schepenregister.

De plannen voor het jaar 2006 zijn als volgt:

- Maandelijksse bijeenkomsten van de werkgroep Land van Herle, te houden elke tweede maandag van de maand behalve juli en augustus.
- Uitgave van het kwartaaltijdschrift (viermaal per jaar) met steeds 32 tot 36 pagina's.
- Aandacht voor verbetering van redactie en acquisitie van nieuwe abonnees van het tijdschrift.
- Het jubileumsymposium op zaterdag 25 maart samen met LGOG kring Parkstad.
- Deelname aan het overleg van voorzitters van Historische en heemkundeverenigingen in de regio.
- Het voltooiën en doen uitgeven van het Jubileumboek Het Land van Herle 1945-2005, Zestig jaar voren in de geschiedenis van Parkstad Limburg, gebonden, ruim 320 bladzijden.